

**T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI**

Çölleşme Ve Erozyonla Mücadele Genel Müdürlüğü

HAVZA PLANLAMA VE ARAZİ ISLAHI DAİRE BAŞKANLIĞI

Entegre Mikro Havza Rehabilitasyon Projeleri

Sunum İçeriđi

Havza Yönetimi ve Entegre Havza Kavramı

Türkiye’de Su Havzalarında Yapılan Çalışmalar

Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleri Planlama Süreçleri

Proje Kapsamında Planlanabilecek Faaliyetler

Havza Yönetimi ve Entegre Havza Kavramı

Havzaların sağladığı hidrolojik hizmetlerin muhafaza edilmesi, havzadaki toprak, su, biyolojik çeşitlilik ve diğer doğal kaynakların toplumun yararına sürdürülebilir olarak kullanımına kısaca «**Havza Yönetimi**» denir.

Havza yönetimi amaçlarına göre çeşitlilik arz etmektedir. Erozyon kontrolü, sel kontrolü, ormanların rehabilitasyonu vb. gibi amaçlar yanında, bazende bir kırsal kalkınma programı amaçlı yönetimler benimsenebilmektedir.

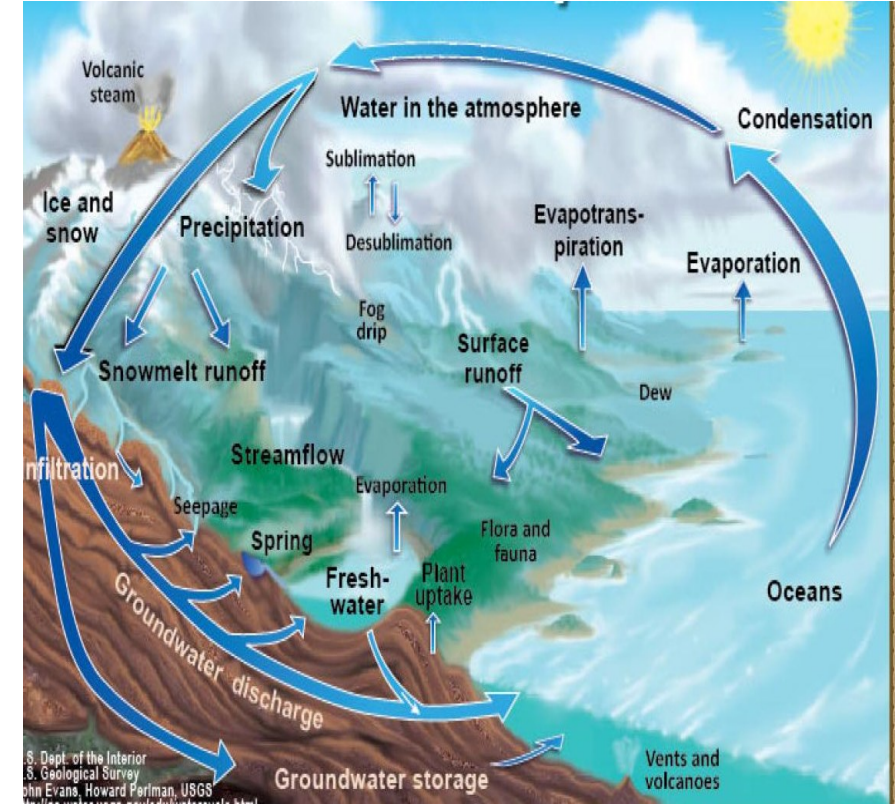

Havza Yönetimi ve Entegre Havza Kavramı

Entegre Havza Yönetimi doğal kaynakların kullanımının havza ölçeğinde ele alındığı bir planlama anlayışıdır.

Doğal kaynakların akılcı kullanımı açısından bu yaklaşımın benimsenmesi çok önemlidir.

Bu yaklaşımın başarıya ulaşabilmesi için, havzadaki tüm kesimlerin, görüş, beklenti ve amaçlarını dengeleyecek bir planlama, organizasyon ve kontrol mekanizması oluşturulup uygulamanın buna göre yapılması esastır.

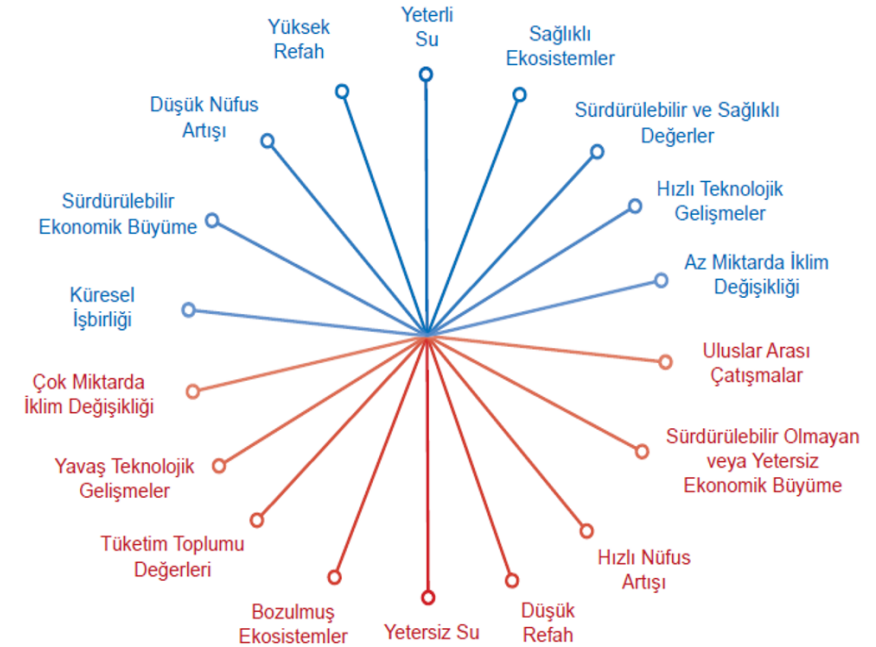

Havza Yönetimi ve Entegre Havza Kavramı

Entegre Havza Yönetiminin Özellikleri

- Çeşitli problemleri ve bunların birbiriyle olan ilişkilerini ele alır,
- Sadece su temini ve taşkın kontrolü gibi problemlerle ilgilenmez,
- Toplumun her kesimi ile birlikte tüm ekosisteme hitap eder,
- Uzun vadede sürdürülebilir kalkınmayı amaçlar, gelecekteki olası problem ve beklentiler üzerine çalışmalar yapar,
- Entegre havza yönetiminin sosyal bütünlüğü ele alışı çok geniştir. Toplumun bu şekilde eğitilmesini hedefler,
- Devletin tüm kuruluşları arasında koordinasyonu sağlamayı hedefler.

Havza Yönetimi ve Entegre Havza Kavramı

Katılımcı Yaklaşım

Doğal kaynak yönetimi ile ilgili sorumluluk yüklenmiş ve bu yönetimden etkilenen, talep ve beklentisi olan tüm toplum kesimlerinin ve ilgili grupların; karar verme, planlama, uygulama, izleme ve değerlendirme de dâhil olmak üzere yönetimin her safhasında yer almasına «**katılımcı yaklaşım**» denilebilir.

Havza Projeleri çerçevesinde uygulanan katılımcı yaklaşım mantığı, kırsalda yaşayanların yaşam biçimini, ihtiyaçlarını ve deneyimlerini dikkate alan bir bilgi paylaşımı mekanizması oluşturulmasına imkân sağlamaktadır.

Türkiye’de Su Havzalarında Yapılan Çalışmaları

Türkiye’de, Su havzalarında ıslah çalışmaları 1950’li yıllarda sel ve taşkın zararlarının azaltılması ve mevcut barajların güvenliğinin sağlanması düşüncesi ile başlatılmıştır. Bu çalışmalar, genel olarak üst havzalarda, toprak erozyonunun azaltılması, su zararlarını önleyici tesisler ve ağaçlandırmalar şeklinde yapılmıştır.

1970’li yıllardan itibaren işin içine insanlarda dahil edilmeye başlanmış, doğal kaynak tahribatının önlenmesi amacıyla havzada yaşayan insanlara yönelik «gelir artırıcı» ve «odun tüketimini azaltıcı» yönde desteklemeler sağlanmıştır.

1990’lı yıllardan sonra, Su havzalarındaki çalışmaların birden fazla devlet kuruluşunun görev ve yetki alanında kaldığı farkedilmiş, Yerel halkın ve sivil toplum kuruluşlarının projelere katılımının önemi anlaşılmış, bunun sonucunda da, “**entegre havza rehabilitasyon projeleri**” kavramı ortaya çıkmıştır.

Türkiye’de Su Havzalarında Yapılan Çalışmaları

1990 yılından sonra Yapılan Entegre Havza Rehabilitasyon Projelerinde,

1- Toprak-su-bitki örtüsü arasında tabii dengeyi sağlamak,

2-Bozulmuş tabii kaynakların rehabilitasyonunu yapmak,

3-Havzada yaşayan halkın refahının geliştirilmesi ve gelirlerinin artırılması.

Konuları temel ilkeler olarak benimsenmiştir.

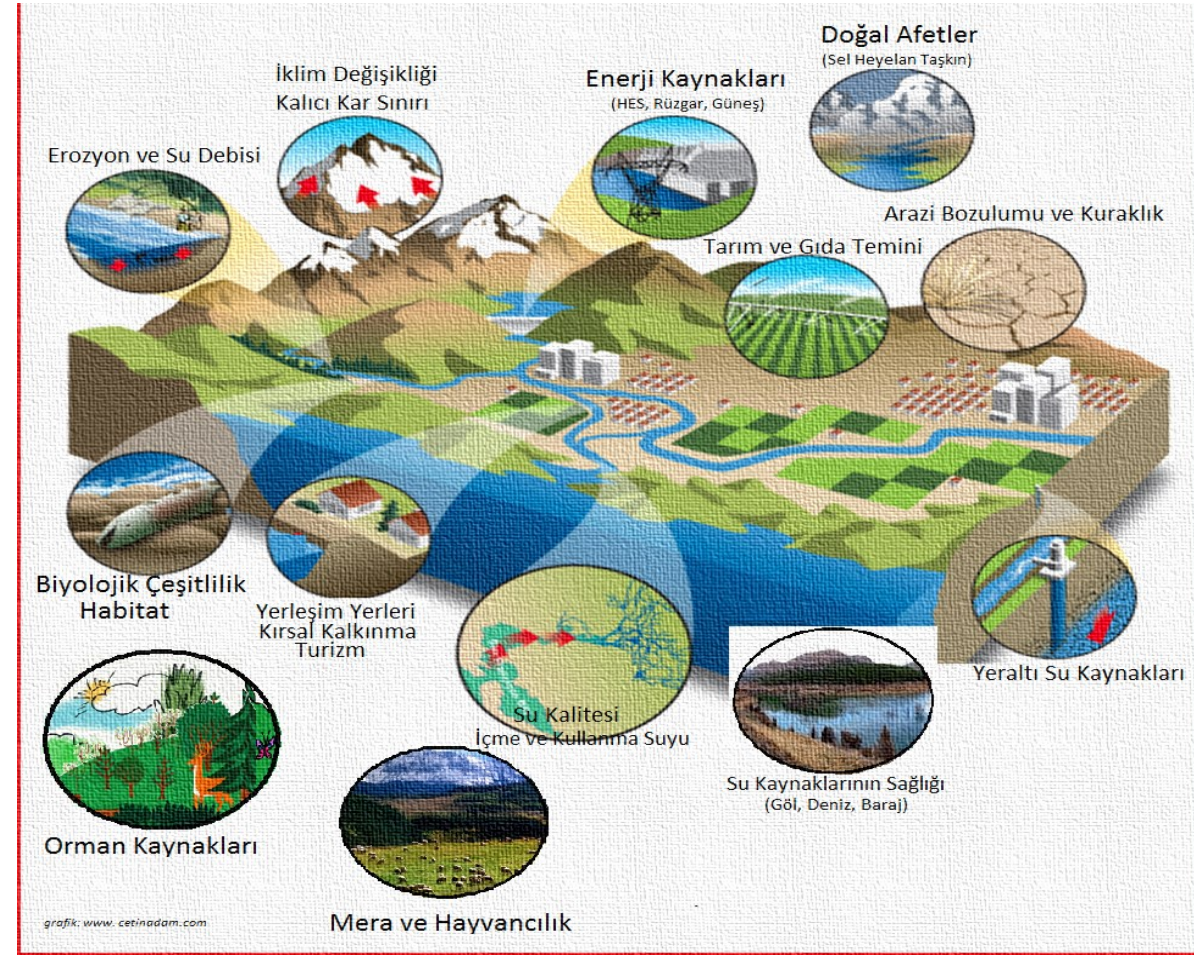
Bu doğrultuda, Genel Müdürlüğümüz iç kaynaklarıyla 10 Ana Su Havzasında yaklaşık olarak 700.000 Ha sahada 193 mahallede/ köyde 25 adet entegre mikro havza rehabilitasyon projesi hazırlamıştır.

Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleri Planlama Süreçleri

*Projelerde Katılımcılık İlkesi Esas Alınarak;
Projeyi, İlgili Kamu Kurum/Kuruluşları
yerel halk birlikte yaparlar.*

«Beraber Planlayalım
Kaynak Ayıralım
ve Uygulayalım»

Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleri Planlama Süreçleri

1-TALEPLER

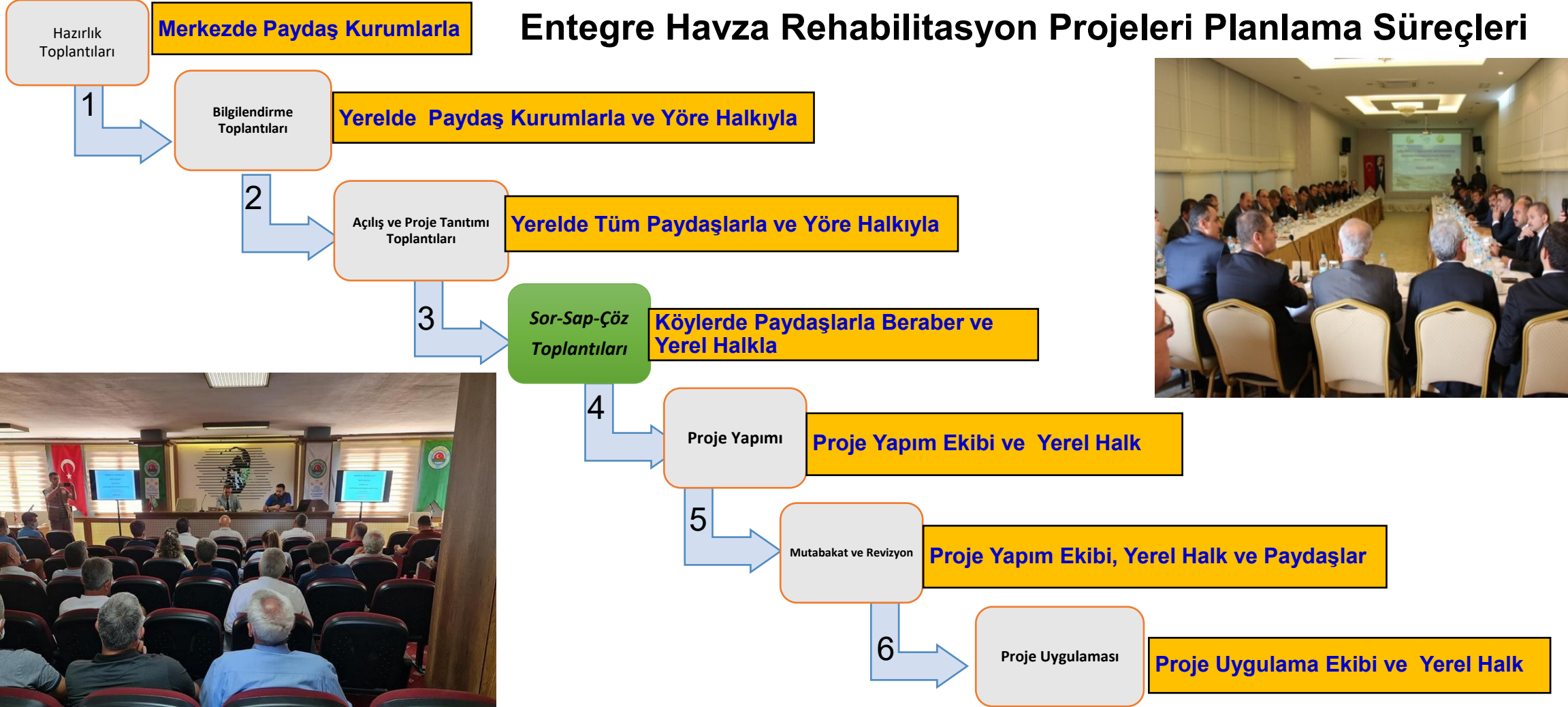
- Mahallinden Gelen Talepler
- OGM ve diğer kamu kurum ve kuruluşlarından gelen talepler

2-İHTİYAÇ

- Havzada meydana gelen doğal afet vb.. Olayların zararlı etkilerinin ortadan kaldırılması amacıyla proje kapsamına alma
- Havzalarda doğal afet vb.. Tehlikelerin potansiyelinin tespit edilmesi durumunda meydana gelebilecek zararların bertaraf edilmesi amacıyla

Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleri Planlama Süreçleri

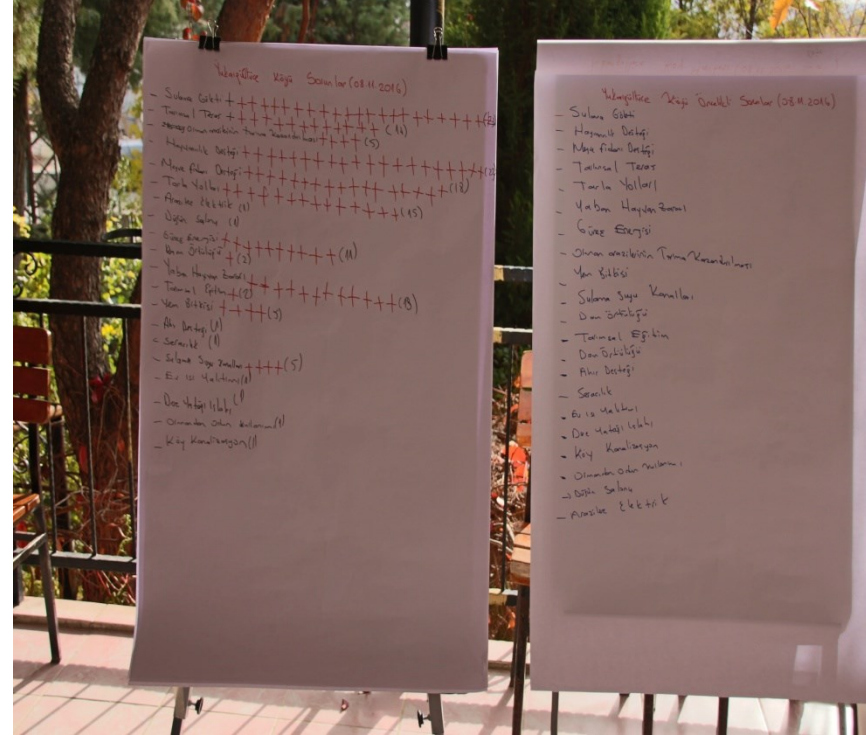

Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleri Planlama Süreçleri

SOR-SAP-ÇÖZ (Etüt, Envanter ve Sorun Analizi)

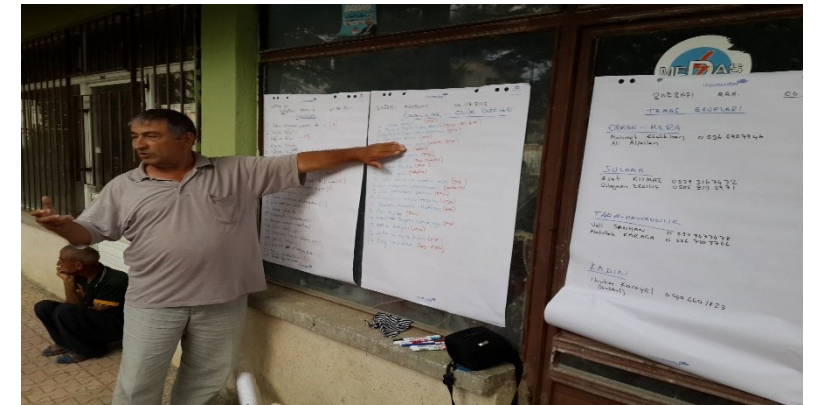
AŞAMALAR

- Mevcut sorunların tespit edilmesi
- Önceliklerin saptanması
- Çözüm önerilerinin ortaya konması

Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleri Planlama Süreçleri

Entegre Havza Rehabilitasyon Projeleri Planlama Süreçleri

Genel hatlar konusunda anlaşılan proje sahasında tespit edilen sorunlara göre temas gurupları isim bazında belirlenir.

Ormancılık ve Mera Gurubu	Tarımsa Faaliyetler Gurubu	Sulama Grubu
Ormancı uzman	Tarımsal Faaliyetler Uzmanı	Sulama Uzmanı
Muhtar	Aza	Aza
Aza	Köyü iyi tanıyan Köylüler	Arazi sahiplerinden temsilci
Hayvan sahiplerinden temsilci	Diğer kuruluşlardan katılmak isteyenler temsilciler	Çifçi temsilcileri
Diğer kuruluşlardan katılmak isteyenler temsilciler		Diğer kuruluşlardan katılmak isteyenler temsilciler

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

Proje Kapsamında Planlanabilecek Faaliyetler

- ▶ **ORMANCILIK FAALİYETLERİ** (Ağalandıırma ve Toprak Muhafaza alışmaları, Sel-Erozyon Kontrolü, Rehabilitasyon vb.)
- ▶ **MERA FAALİYETLERİ** (Hayvan su içme yapıları yapımı, Hayvan barınaklarının iyileştirilmesi, Tohum desteği, Kaşınma kazığı, Koyun banyoluğu, Tuzluk, Gölgelelik yapımı)
- ▶ **GEÇİM KOŐULLARININ İYİLEŐTİRİLMESİ** (Hayvancılık desteği , Arıcılık ,Küçük Ölçekli Sulama faaliyetleri,
- ▶ **YAŞAM KALİTESİNİN ARTTIRILMASI** (Güneő enerjili su ısıtma sistemleri, İzolasyon-Mantolama, Isınma (ok amaçlı soba)
- ▶ **EğİTİM-ARAŐTIRMA** (Tarımsal faaliyetler, Hayvancılık, Arıcılık, Tıbbi ve aromatik bitkilerin toplanması ve yetiştiriciliğine yönelik eğitimler)

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

GENEL HEDEFLER

- 1-Yanlış arazi kullanımı önlemek,**
- 2-Bozulmuş ekosistemleri ıslah etmek,**
- 3-Erozyon, sel ve taşkın afetlerini önlemek,**
- 4-Ormanları korumak ve geliştirmek,**
- 5-İyi tarım uygulamalarını geliştirmek ,**
- 6-Su üretiminde kalite ve miktarı arttırmak,**
- 7-Havza Meralarınının yönetimi ve ıslahı,**
- 8-Havzada yaşayan halkın gelir seviyesini arttırmak ,**
- 9-Halkın yaşam seviyesinin arttırmak,**
- 10-Yerel faaliyetler ile küresel faydalar elde etmek,**
- 11-Çölleşme ve iklim değişikliğine karşı olumlu sonuçlar elde etmek,**
- 12-Eğitim faaliyetleri ve demostrasyonlar yapmak,**
- 13-Bilinç ve farkındalık oluşturmak.**

T.C. ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE
İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI

ARZ EDERİM